Начално училище „Захари Стоянов" гр. Любимец, обл. Хасково
ул."Църковна"№15 тел.: 0887 898 109 e-mail: info-2606001@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

ДОЧКА КЮЧУКОВА

Директор на НУ „Захари Стоянов“

П Р О Г Р А М Н А С И С Т Е М А

НА ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА

ПРИ НУ „ЗАХАРИ СТОЯНОВ“, ГРАД ЛЮБИМЕЦ

Програмна система *на подготвителната група при НУ „Захари Стоянов“, град Любимец за учебната 2023 -2024 г. е приета на заседание на ПС с Протокол №11 от 14.09.2023 година.*

Програмната система на подготвителните групи е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на взаимодействие, подчинени на общата цел - физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на всяко дете и подготовката му за училищно образование.

Програмната система е разработена от педагогическите специалисти на подготвителните групи.

Стратегията за развитие на предучилищното образование включва четири основни аспекта:

- **Мисия**- да се създаде нормална среда за развитие на детето- физическо, познавателно, езиково, духовно- нравствено, социално, емоционално и творческо, подготовка на децата за училище;
- **Визия**- образователният процес в групата се осъществява чрез обучението и възпитанието на децата; подобряване на материално- техническата база; активно участие на семейството в живота на групата- родителски срещи, индивидуални консултации, празници, спортни състезания; повишаване доверието в образователната система;
- **Ценност**- основна ценност е детето и създаване на условия за неговото развитие, придобиване на знания, умения и отношения, формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене;
- **Глобална цел**- Оптимизиране на възможностите на подготвителните групи да се изградят като иновативен център за образователна, културна и социална дейност, с насоченост за равен шанс за предучилищно образование на всички деца.

Подцели:

1. Поставяне личността на детето в центъра на педагогическото взаимодействие чрез съчетаване на качествена образователна подготовка, развитие на детския талант и личностна изява.
2. Подготвяне на екип за иновационен опит в подготвителните групи с ориентираност към успех чрез изграждане на гъвкава квалификационна система.
3. Поставяне на нова основа на методическа работа в подготвителните групи чрез посещаване на вътрешни и външни квалификационни практики, придобиване на ПКС.
4. Създаване на условия и възможности за избор и включване в разнообразни дейности, пряко свързани с потребностите и интересите на децата.
5. Партньорство с родителите и привличането им като активни участници в цялостната дейност на подготвителните групи.

I. Подходи на педагогическо взаимодействие

Целите и задачите на подготвителните групи определят спецификата на подходите. Системата от подходи, които педагогическите специалисти използват в работата, създава предпоставки за партньорски позитивни отношения между детето и педагога, осигуряващи компетенции на детето по всички образователни направления и социализацията в детската общност.

- **Хуманно-личностният и индивидуален подход** е водещ в работата на подготвителните групи. В центъра на педагогическото взаимодействие е детето, основано на уважение и доверие към неговата личност.
- **Игрови подход** – играта е водеща дейност (педагогическите ситуации и допълнителни форми се организират под формата на игра).
- **Дейностен подход** – използване на по-творчески тип преподаване, в което учебните помагала не са основно средство за преподаване, а са подкрепящи елементи във взаимодействието учител – дете.
- **Комуникативно-експресивен и креативен подход** – подпомага се индивидуалната експресивност на детето. Организацията на всички дейности в групата се ориентира към разгръщане на креативните способности на детето в играта, обучението, общуването.
- **Системно-интегрален подход** – системност и последователност при подбора на темите и очакваните резултати за всяко образователно направление и интегриране между различните образователни направления.
- **Ценностно-ориентиран подход** – възпитанието и обучението са насочени към достигане на общочовешки ценности при запазване и развиване на националната идентичност и традиции.
- **Рефлексивен подход** – едновременно с обучението се работи върху развитие на личността по посока на самоопределяне, саморегулиране, приемане и зачитане на другите.
- **Диагностичен подход –** проследяването на постиженията на децата се осъществява в началото и края на учебното време, както и регулярно през цялата учебна година.

Реализацията на тези подходи означава превръщане на детската градина в защитено пространство с привлекателни координати: уютно място за деца; тук те имат права; тук ги обичат; тук се грижат за тях; тук ги изслушват; тук стимулират доброто; те са бъдещето!

II. Форми на педагогическо взаимодействие

Основна форма на педагогическото взаимодействие е **педагогическата ситуация**, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Педагогическите ситуации по направления се разпределят в "Седмично разпределение" за всяка група. Седмичното разпределение се разработва от учителя на всяка отделна група до 15 септември и се утвърждава със заповед на директора на училището. Седмичното разпределение включва минималния общ брой на педагогическите ситуации, определен с Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование.

В подготвителните групи се провеждат **основни форми на педагогическо взаимодействие по следните образователни направления :**

1. Български език и литература
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструиране и технологии
7. Физическа култура

Педагозите на всяка група избират учебни помагала и познавателни книжки, одобрени от министъра на образованието и науката, съобразени с възрастовите характеристики на децата и в съответствие с програмната система за овладяване на компетентностите по Държавния образователен стандарт.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата в съответствие с програмната система. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие се организират в учебно време от учителя на групата, извън времето за провеждане на педагогически ситуации. При организиране на допълнителните форми педагогът на групата търси нетрадиционни и иновативни форми на работа за постигане на балансиран дневен режим, осигуряващ цялостно развитие на детето и емоционален комфорт в групата .

- **Утринна гимнастика** - провежда се ежедневно с цел стимулиране на двигателната активност с оздравителен ефект;
- **Хранене** – формират се, развиват се и се затвърдяват навиците за хранене, децата се приучват към потребност от здравословно хранене, децата се хранят два пъти в деня – регламентирано и в определено време;
- **Сюжетно – ролеви игри, подвижни игри, театрализирани игри, дидактични и интерактивни игри** - осъществяват се чрез осигуряване на игрово пространство, провокиращо социално-ориентирано поведение, използване на игрови похвати, методи и форми в педагогическите взаимодействия ;
- **Свободни игри**
- **Дейности в кътовете по интереси**

- **Организиране на творчески работилници с родителите** – акцентира се върху развитието на творческия потенциал на детето и умението за работата в екип с активното участие на родителите;
- **Организиране на изложби по определена тема** – всеки последен четвъртък от месеца;
- **Празници и развлечения на групата** – включват подготовка, репетиции и представяне пред родителите;
- **Дейности извън подготвителните групи** – разходки и престой на открито – изгражда се адекватна представа за обкръжаващата близка социална среда, придобиване култура на поведение и социални умения;
- **Допълнителна индивидуална работа с деца със специални образователни потребности, ако има такива.**
- **Проектни дейности –** работа по проект АПСПО. Във връзка с преобладаващия брой на деца, чийто майчин език е различен от българския език, се провеждат два пъти седмично допълнителни ситуации по БЕЛ. Работи се с група деца, при които нивото на владеене на български език е ниско. Целта е да се постигне по- добра подготовка за постъпване в първи клас.

III. Методи и форми за проследяване постиженията на децата

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата се определя от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата по образователни направления: български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

В подготвителните групи акцентът се поставя към проследяване цялостно развитие на детската личност; придобиването на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и края на учебната годината. Ще се използват задачите от портфолио за всяко дете.

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата и в индивидуален протокол на детето.

- **Педагогическо наблюдение**

Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно функционирането на децата като цяло. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

- **Анализ на продуктивната дейност на детето**

  По време на цялостния престой на детето в групата, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти

(фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

- Тестове, дидактични игри, беседи, познавателни задачи, моделиране, упражнения.

IV. Седмично разпределение на педагогическите ситуации

	понеделник	**вторник**	**сряда**	**четвъртък**	**петък**
1.	Музика	Изобразително изкуство	Музика	Околен свят	Изобразително изкуство
2.	Български език и литература	Български език и литература	Български език и литература	Математика	Български език и литература
3	Математика	Околен свят	Конструиране и технологии	Физическа култура	Математика
4.	Физическа култура	Физическа култура	Конструиране и технологии		

V. Брой на педагогическите ситуации по образователни направления

Седмичен брой педагогически ситуации при работа с програмна дидактична система „Златното ключе“ в съответствие с Наредба № 5 за предучилищно образование/03.06.2016 г. при полудневна организация на обучение

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	**Четвърта подтготвителна група– смесена разновъзрастова група 6-7 и 5-6 - годишни деца (20 – 30 мин.)**
	Брой ПС
1. Български език и литература	4 + 2/по проект/
2. Математика	3
3. Околен свят	2
4. Изобразително изкуство	2
5. Музика	2

6. Конструиране и технологии	2
7. Физическа култура	3
Общо	**18 + 2/по проект/**

VI. Дневен режим при полудневна организация в учебно време

Основната цел при организиране на режима е детето да идва с желание в предучилищната група, да се чувства комфортно и да придобива необходимите компетентности. Преобладаващи са допълнителните форми на педагогическо взаимодействие. Този режим е примерен и определените в него дейности могат да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Дневен режим при полудневна организация в учебно време от 15.09.2023г. до 31.05.2024 г. ОФ – основна форма на педагогическо взаимодействие ДФ – допълнителна форма на педагогическо взаимодействие	
$7^{.00}$ ч. – 8^{00} ч.	**ДФ** Прием на децата; дейности по избор; дейности ръководени от детския учител
8^{00} ч. – 8^{10} ч.	**ДФ** Утринна гимнастика
8^{10} ч. – 8^{20} ч.	**ДФ** Закуска
8^{20} ч. – 9^{30} ч.	**ОФ** Педагогически ситуации
9^{30} ч. – 10^{00} ч.	**ДФ** Подкрепителна закуска
10^{00} ч. – 11^{10} ч.	**ОФ** Педагогически ситуации
11^{10} ч. – 12^{00} ч.	**ДФ** Подвижни игри; свободни игри
12^{00} ч. – 13^{00} ч.	**ДФ** Дейности по избор; Игри – СРИ, ТИ, ПИ, ДИ, КИ; дейности в кътовете по интереси; изпращане на децата

VII. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Взаимодействие „ учител – родител“

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между участниците в образователния процес - учители, директори, други педагогически специалисти, родители, се създават условия за постигане на целите на подготвителната група. В нея ще се работи по посока привличане на родителите като партньори в процеса на интеграция на децата, повишаване на родителските компетентности по основни педагогически въпроси и повишаване мотивацията им за включване в съвместни дейности чрез индивидуални и групови форми на работа.

1.Индивидуални форми на сътрудничество

- Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя, имейл, телефонен разговор.
- Първоначален и опознавателен разговор по време на първата родителска среща - родителите запознават учителя с особеностите на тяхното дете, а учителят ги запознава с правилата в групата и задълженията им като родители.
- Информативни разговори – запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и в края на учебната година.
- Рутинни разговори за информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на знания и умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.
- Индивидуална консултация – 1. По инициатива на учителя - ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт - специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подскаже варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете. 2.По инициатива на родителя - когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.
- Съобщения – 1.Устни съобщения – телефонно обаждане, видео разговор; 2. Писмените съобщение - е-майл, по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата. Съобщенията се използват в зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, събития в училището или извън него, могат да възникнат ситуации, в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

2.Групови форми на сътрудничество с родителите

- Родителска среща - в началото на учебната година, в групата се организира родителска среща, на която се представя работния план за учебната година. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с педагога. Родителските срещи през учебната година се планират от учителите на групите според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за

възрастта теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и на децата в групата.

- Участие на родителите в процеса на предучилищното образование- открити ситуации, тържества, празници и състезания.
- Други форми за комуникацията „детски учител – родител" - изготвяне на информационни табла за родителя и постове във Фейсбук на групата .

Взаимодействие „учител – дете"

- Работа в малки групи
- Индивидуална работа
- Изложби и участие в празници

Взаимодействие „учител – учител" , „учител – непедагогически персонал"

- Обмяна на информация
- Работа в екип на ниво група и ниво училище
- Открити педагогически практики
- Наставничество
- Обучения
- Вътрешна и външна квалификация
- Практикуми
- Включване на непедагогическия персонал в съвместни дейности

VIII. Месечен график на провеждане на някои допълнителни форми

Месец Септември

- Родителска среща – запознаване на родителите с Програмната система на подготвителните групи, Стратегията за развитие на училището и обсъждане на други организационни въпроси
- Откриването на новата учебна 2023-2024 година
- Ежедневни разговори и консултации с родителите
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Октомври

- Ежедневни разговори и консултации с родителите

- Организиране и провеждане на занимание, свързано с приготвяне на зимнина
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Ноември

- Ежедневни разговори и консултации с родителите
- Участие в Седмицата, посветена на Народните будители и Християнското семейство
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Декември

- Ежедневни разговори и консултации с родителите
- Подготовка, организация и провеждане на Коледно тържество
- Проектна дейност, свързана с изработване на сурвачки
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Януари

- Ежедневни разговори и консултации с родителите
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група, изготвяне на хранилки за птици; РЕЦИКЛИРАНЕТО – ново изделие
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Февруари

- Ежедневни разговори и консултации с родители
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Март

- Ежедневни разговори и консултации с родителите
- Организация, подготовка и провеждане на Пролетно тържество, посветено на празниците през месеца
- Отбелязване на 3-ти и 22 – ри март
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група, проектна дейност изработване на мартеници
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Април

- Ежедневни разговори и консултации с родителите
- Отбелязване на Великденските празници
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата

Месец Май

- Ежедневни разговори и консултации с родителите
- Организиране, подготовка и провеждане на Годишно тържество
- Организиране на дейности, свързани с приемствеността и прехода „детска градина - училище“ – посещение в първите класове
- Провеждане на допълните дейности – по график за всяка група
- Провеждане на дейности за проследяване постиженията на децата